

Derde Kamer

Derde Kamer

e Kamer

de Kamer

Handboek Politiek 1

Derde Kamer
der Staten-Generaal

Hallo Kamerlid,

Jij bent lid van de Derde Kamer der Staten-Generaal. Als politicus moet je natuurlijk wel verstand hebben van politiek. Samen met je klasgenoten ga je daarom leren over democratie.

Je gaat vragen beantwoorden over Prinsjesdag, verkiezingen en de geschiedenis van democratie. En ontdekken wie eigenlijk de baas van Nederland is.

Dit handboek helpt je om alles te leren wat je moet weten. Probeer de vragen zelf te beantwoorden na het kijken van het filmpje. Weet je het antwoord niet, kijk dan op www.derdekamer.nl. Hier vind je alle informatie die je nodig hebt.

Veel succes!

plak hier je
pasfoto

DERDE KAMERLID

Dit Handboek Politiek is van:

Naam: _____

Klas: _____

Leeftijd: _____

Partij: _____

Fotografie

Hans Kouwenhoven

IIAV, Amsterdam: pagina 38

Atlas van Stolk, Rotterdam: pagina 42, 43

Thema 1 Prinsjesdag

Start van het politieke jaar	8
Troonrede	10
Miljoenennota	13
Staten-Generaal	14

Thema 2 Wie is de baas?

Hoe werkt de politiek?	18
Kamerleden zijn er voor jou	21
Eerste Kamer	23

Thema 3 Verkiezingen

Naar de stembus	28
Politieke partijen	30
Ministers	34

Thema 4 Democratie

Terug in de tijd	40
Grondwet	41
Feiten en jaartallen	43
Win een debat met echte Kamerleden	46

Thema 1

Prinsjesdag

Start van het politieke jaar

Prinsjesdag is een belangrijke dag in de politiek en is de start van het politieke jaar. Op deze dag worden alle plannen van de regering voor het komende jaar verteld. Ze gaan over het milieu, het onderwijs, criminaliteit, gezondheidszorg en alle andere dingen die in Nederland geregeld moeten worden. Al deze plannen staan in de troonrede.

Koning Willem-Alexander in de Ridderzaal.

De troonrede wordt op Prinsjesdag voorgelezen door de koning. Hij komt er speciaal voor naar het Binnenhof in de Gouden Koets.

**Vergeet niet de website te gebruiken
als je iets niet weet. www.derdekamer.nl**

1. Wie schrijft de tekst van de troonrede?

2. Waarom heet het de troonrede?

3. De Gouden Koets is een cadeau van de inwoners van Amsterdam.

Aan wie gaven zij het cadeau en waarom?

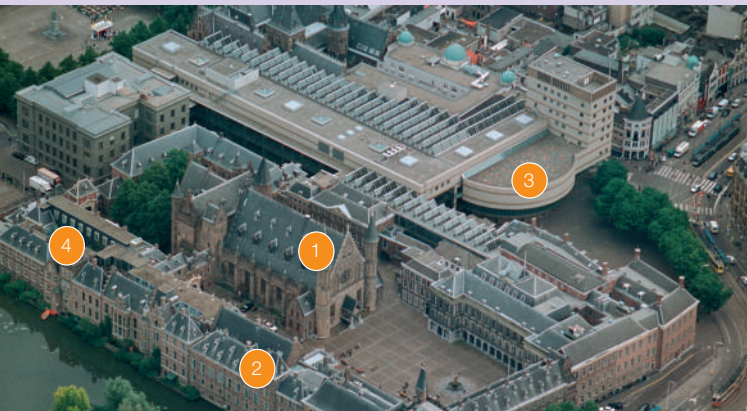
Troonrede

Zodra de koning is aangekomen met de Gouden Koets, gaat hij de Ridderzaal in. Daar leest hij de troonrede voor aan de leden van de Eerste Kamer en de Tweede Kamer.

Vrouwen zetten op Prinsjesdag hun mooiste hoed op.

Er zijn ook ministers, staatssecretarissen en genodigden aanwezig. Het is dus een bijzondere gebeurtenis. De mensen die komen luisteren zijn ook allemaal erg feestelijk gekleed. Vooral de vrouwen maken er een sport van om een zo mooi mogelijke hoed op te zetten. Als de koning klaar is met lezen, roept de Voorzitter van de vergadering: 'Leve de koning!' Waarna de mensen in de Ridderzaal roepen: 'Hoera. Hoera. Hoera.' Daarna gaan de koning en zijn familie terug naar paleis Noordeinde.

Miljoenennota

De ministers kunnen wel plannen maken, maar die plannen kosten natuurlijk geld. Dat geld moet ergens vandaan komen. Daarom moeten alle mensen in Nederland belasting betalen.

De regering wil al dat geld gebruiken voor de plannen die ze gemaakt heeft. Hoeveel geld de regering precies binnenkrijgt en uitgeeft staat in de rijksbegroting. De Miljoenennota is een soort uitleg van de rijksbegroting. In de Miljoenennota staat waarom er geld wordt uitgegeven aan het ene plan en niet aan het andere plan.

4. Dit is een plattegrond van het Binnenhof. Kun jij aangeven welke zaal de Ridderzaal is?

Nummer ____ is de Ridderzaal.

5. Hoe heten de gebouwen?

1 _____

2 _____

3 _____

4 _____

6. Wie maakt de Miljoenennota?

7. Wat staat er in de Miljoenennota?

8. Wat is de rijksbegroting?

De regering mag alleen plannen uitvoeren als de Tweede Kamer en Eerste Kamer het eens zijn met die plannen. De Kamers controleren ook of de regering die plannen goed uitvoert. De Eerste Kamer en de Tweede Kamer worden ook wel de volksvertegenwoordiging genoemd.

9. Wat wil dat precies zeggen, volksvertegenwoordiging?

Staten-Generaal

De leden van de Staten-Generaal zijn geen deel van de regering. Ze worden gekozen door de mensen van Nederland en ze vertegenwoordigen het volk.

Thema 2

Wie is de baas?

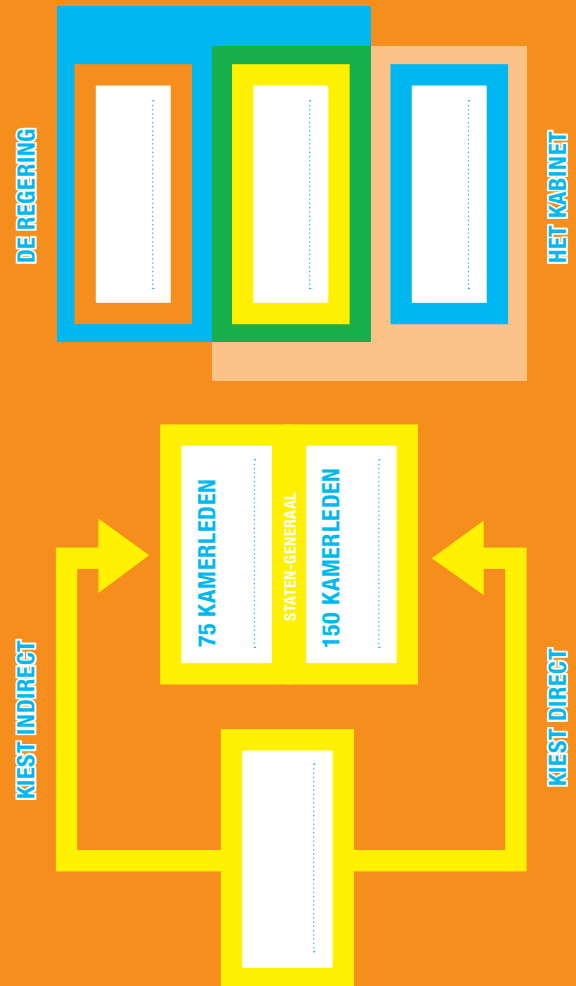
Hoe werkt de politiek?

In de Tweede Kamer heeft iedereen zijn eigen plek.

Hebben jullie naar de filmpjes gekeken en het spel in de klas helemaal afgemaakt? Of hebben jullie aandachtig de uitleg op de website bekeken? Dan moeten jullie nu weten wie op welke plaats thuishoort.

1. Vul in op de stippelijijn:
Eerste Kamer, koning, Tweede Kamer, ministers, staatssecretarissen, het volk.

2. Democratie betekent dat het volk beslist. Maar als alle 16,9 miljoen inwoners van Nederland dat zouden doen dan wordt het een bende. Daarom kiezen we een aantal mensen die namens het Nederlandse volk besluiten mogen nemen. Deze mensen zitten in:

de _____ en

de _____

Kamerleden zijn er voor jou

Mensen die in de Eerste Kamer en Tweede Kamer zitten nemen het op voor de mensen in Nederland. Als de regering iets wil doen waar veel mensen het niet mee eens zijn, dan kunnen de Kamerleden dat tegenhouden. De Kamerleden kunnen ook tegen de regering zeggen: we moeten iets veranderen, want de mensen willen het anders. De regering moet daar dan over na gaan denken. Maar de Tweede Kamerleden kunnen ook zelf met een plan komen. Eigenlijk zijn de Kamerleden de stem van de mensen in Nederland, dus ook van jou.

Kamerleden debatteren over de plannen van de regering.

Kinderen op het Binnenhof.

3. Wat zijn de twee belangrijkste taken van de Tweede Kamer?

4. Waarom denk jij dat het belangrijk is dat Kamerleden altijd weten wat er gebeurt in Nederland?

Eerste Kamer

De mensen die in de Eerste Kamer zitten worden niet rechtstreeks door de mensen van Nederland gekozen, maar indirect (in twee stappen).

De mensen van Nederland kiezen eerst wie hun provincie mogen besturen. En de mensen die gekozen zijn voor het provinciebestuur kiezen vervolgens de leden van de Eerste Kamer.

De Voorzitter van de Eerste Kamer.

5. Wat zijn de twee belangrijkste taken van de Eerste Kamer?

1 _____

2 _____

6. Noem drie verschillen tussen de Eerste Kamer en de Tweede Kamer:

1 _____

2 _____

3 _____

Vergaderzaal van de Tweede Kamer.

Vergaderzaal van de Eerste Kamer.

Thema 3 Verkiezingen

Naar de stembus

In elke wijk in Nederland is een stembureau.

Eén keer in de vier jaar zijn er Tweede Kamerverkiezingen. Alle Nederlandse mensen van 18 jaar of ouder gaan naar de stembus. Dat is altijd een spannende dag, want de mensen in Nederland kiezen dan de nieuwe leden van de Tweede Kamer. Het is belangrijk om goed na te denken op wie je stemt. De mensen die in de Tweede Kamer komen, gaan namelijk namens jou de regering controleren en plannen maken. Daar moet je het dus wel mee eens zijn. Dit zijn directe verkiezingen.

1. Hoe oud moet je zijn om in Nederland te mogen stemmen?

2. Stemmen is in Nederland niet verplicht. Vind jij het belangrijk dat mensen gaan stemmen? Waarom?

3. Wat is een lijsttrekker?

Voor de mensen in de politieke partijen zijn de verkiezingen ook heel spannend. Zal hun partij veel stemmen krijgen of niet? Komen zij in de Tweede Kamer? Om ervoor te zorgen dat mensen op hun partij gaan stemmen, maken de partijen een partijprogramma. Daar staat in wat de partij allemaal voor plannen heeft voor de toekomst.

4. Waarom denk jij dat er verschillende politieke partijen in Nederland zijn?

Politieke partijen

Politieke partijen vertellen hun plannen op televisie.

5. Noem drie politieke partijen:

1

2

3

6. Vlak voor de verkiezingen vertellen de partijen hun plannen. Dat doen ze in de krant, op tv, op de radio en het internet. En ze reizen het hele land af om het persoonlijk aan mensen te vertellen. Hoe wordt dit ook wel genoemd?

7. In de Eerste Kamer en Tweede Kamer zitten mensen voor verschillende partijen. Noem bij iedere partij een Kamerlid.

EERSTE KAMER

PvdA:

ChristenUnie:

GroenLinks:

TWEEDE KAMER

CDA:

SP:

VVD:

8. Wie is de Voorzitter van:

De Eerste Kamer:

De Tweede Kamer:

Ministers

De ministers hebben niet alleen als taak om plannen te maken. Ze moeten de plannen ook nog uitvoeren. Voor de verschillende taken heb je verschillende ministers. Zo is er een minister van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap, een minister van Volksgezondheid, Welzijn en Sport, een minister van Buitenlandse Zaken enzovoorts.

De ministers hebben het heel druk en zijn vaak op dienstreis, aan het vergaderen of plannen aan het maken. Daarom hebben veel ministers een rechterhand: de staatssecretaris. Samen verdelen ze de taken. Alle ministers en hun staatssecretarissen samen worden het kabinet genoemd.

9. Met wie gaan de nieuwe ministers altijd op de foto?

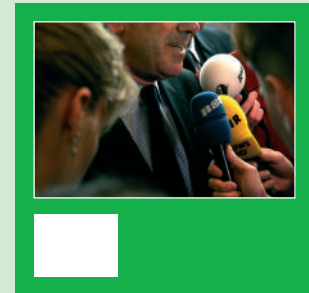
10. Waar wordt die foto genomen?

11. Zoek de goede foto's bij de teksten.

- A) De partijen maken reclame: stem op mij!
- B) De partijen vertellen hun plannen aan de media.
- C) Alle kiesgerechtigden ontvangen een oproep om te stemmen.
- D) De verkiezingen! De mensen gaan naar de stembus en stemmen op de partij die zij in de Tweede Kamer willen.
- E) De uitslag van de verkiezingen wordt bekendgemaakt op tv.
- F) De koning gaat met de nieuwe ministers op het bordes op de foto.

Vergeet niet de website te gebruiken als je iets niet weet. www.derdekamer.nl

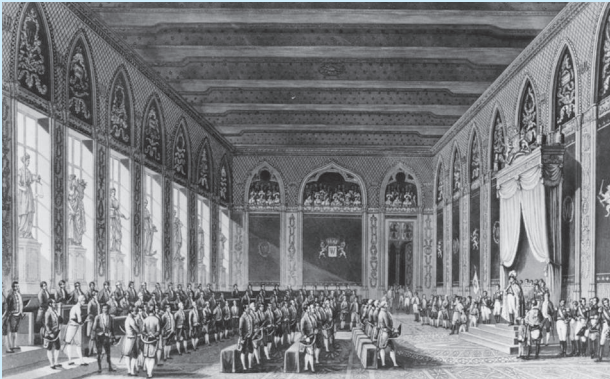

Thema 4

Democratie

Terug in de tijd

Rond 1815 was er in Nederland al een volksvertegenwoordiging die bestond uit een Eerste Kamer en een Tweede Kamer. Maar in de Kamers zaten vooral vrienden van de koning.

Opening van de Staten-Generaal in 1815.

1. Wie was de eerste Nederlandse koning?

De mensen wilden dat het volk mee mocht beslissen. Een Tweede Kamerlid vond ook dat de koning te veel macht had. Hij stelde voor om de Grondwet ingrijpend te veranderen. De koning wilde er eerst niets van weten, maar omdat veel mensen in het land de Grondwet wilden veranderen, moest de koning wel doen wat ze zeiden. Hij besloot in één nacht dat de Grondwet moest veranderen.

2. Wie bedacht de nieuwe Grondwet?

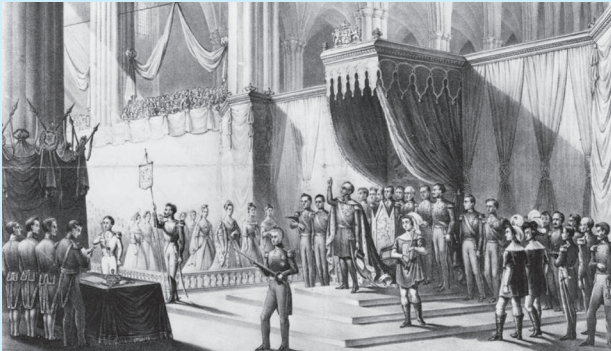

**Vergeet niet de website te gebruiken
als je iets niet weet: www.derdekamer.nl**

Grondwet

Met de verandering van de Grondwet in 1848 is de basis van onze democratie gelegd. Democratie betekent dat het volk beslist wat er in het land gebeurt en dus eigenlijk de baas is. Het volk moet ook controleren of de regering het land wel goed bestuurt en helpt mee bij het maken van plannen.

Democratie betekent ook dat iedereen naar elkaar luistert en dat wat de meeste mensen willen, gebeurt. Sinds 1848, toen de Grondwet ingrijpend werd veranderd, is er nog een heleboel gebeurd voordat Nederland de democratie werd die het nu is.

Koning Willem II neemt de nieuwe Grondwet aan.

Feiten en jaartallen

Op het Binnenhof staat één van de oudste bibliotheken van Nederland. Langs de metershoge wanden staan duizenden boeken waarvan veel nog met de hand geschreven. In deze boeken staat wat er is gebeurd en waarover gepraat is sinds de eerste vergaderingen van zowel de Eerste Kamer als de Tweede Kamer.

De Handelingenkamer van de Tweede Kamer.

3. In welk jaar kregen vrouwen stemrecht?

4. In welk jaar kreeg Nederland een Eerste Kamer en een Tweede Kamer?

5. Wat gebeurde er:

op 28 april 1992:

in 1464:

in 1849:

in 1922:

Win een debat met echte Kamerleden!

Als jouw klas tijdens de week van Prinsjesdag (de derde week van september) heeft meegedaan dan kunnen jullie een bezoek aan het Binnenhof winnen om daar samen met échte Kamerleden te debatteren!

Stuur een e-mail naar **redactie@derdekamer.nl** met daarin jullie beste stelling(en) en bijbehorende argumenten. Maak een kort verslag van het slotdebat. Dat kan in de vorm van een verhaal, fotoreportage of video. Met een zelf bedachte stelling maakt jouw klas meer kans te winnen. De winnaars worden bekend gemaakt op **www.derdekamer.nl**.

Win een debat met echte Kamerleden!

Als jouw klas tijdens de week van Prinsjesdag (de derde week van september) heeft meegedaan dan kunnen jullie een bezoek aan het Binnenhof winnen om daar samen met échte Kamerleden te debatteren!

Stuur een e-mail naar **redactie@derdekamer.nl** met daarin jullie beste stelling(en) en bijbehorende argumenten. Maak een kort verslag van het slotdebat. Dat kan in de vorm van een verhaal, fotoreportage of video. Met een zelf bedachte stelling maakt de klas meer kans te winnen. De winnaars worden bekend gemaakt op **www.derdekamer.nl**.

Derde Kamer der Staten-Generaal
is een initiatief van de
Eerste Kamer en Tweede Kamer der
Staten-Generaal

www.derdekamer.nl

uitgave juli 2015